ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΚΑΝΑΔΑ ΜΕ 2.000 ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣ 154 ΧΩΡΩΝ

Τὰ δραματικὰ προβλήματα τῆς ἀνθρώπινης κατοικίας

Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀλλάξουν οἱ βασικὲς δομὲς τῶν τεραστίων ἀνθρωπίνων οἰκισμῶν, χωρὶς ριζικὴ ἀλλαγὴ τοῦ μηχανισμοῦ ποὺ τοὺς δημιούργησε

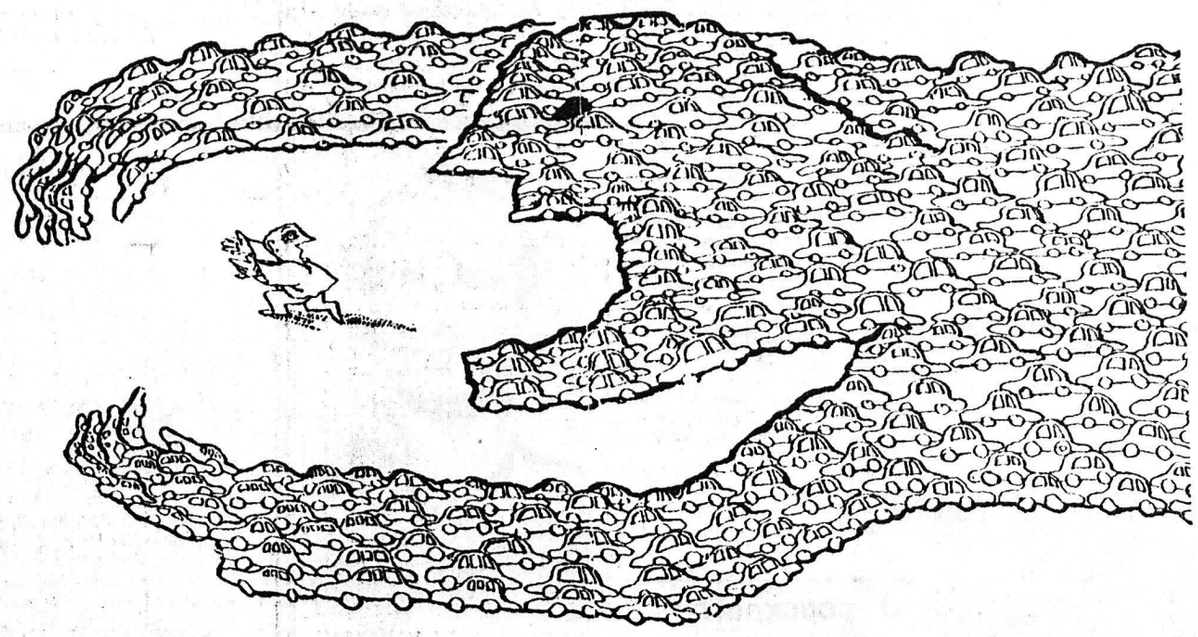

«ΤΕΜΠΟ»
Τῶν:
Βιρτζίνι Μπεττίνι
Τζιόρτζιο Ντέμπια

«Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων καὶ τῶν ἀνθρωπίνων οἰκισμῶν— εἶπε ὁ Καναδὸς πρωθυπουργὸς Πιέρ Τρυντὼ στὴν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τῆς παγκόσμιας συνδιάσκεψης μὲ θέμα τὸ χάμπιτατ ποὺ ὀργανώθηκε ἀπὸ τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη στὸ Βανκοῦβερτ—ἐπιβάλλει τὴν ἀντιμετώπιση δραματικῶν προβλημάτων. Τὸ μεγαλύτερο πρόβλημα εἶναι ἡ χρεωκοπία «τῆς μηχανολογίας», δηλαδὴ τοῦ μηχανικοῦ καὶ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν μπόρεσε ἀκόμη νὰ ἐπεξεργασθῆ μιὰ δική του ἀξιόπιστη τεχνολογία.

Τὸ θέμα τῆς συνδιάσκεψης, ποὺ οἱ 2.000 ἐπίσημοι ἐκπρόσωποι 154 χωρῶν ἀναγκάσθηκαν νὰ συζητήσουν, εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἀνθρωπίνων οἰκισμῶν, τὰ προβλήματα καὶ οἱ ἐμπειρίες της κάθε χώρας. Ἔτσι, ὁ Τρυντὼ μίλησε γιὰ τὸν Καναδᾶ, σὰν παράδειγμα μιᾶς αἰώνιας νέας περιοχῆς, ἑνὸς παραδείσου στὸν ὁποῖο φαίνεται ὅτι κερδίζουν πάντοτε οἱ καλύτεροι. Φυσικά, σὲ βάρος τῶν Ἰνδιάνων. Πράγματι γιὰ τὸν κ. Τρυντὼ ἀνθρώπινος οἰκισμὸς σημαίνει πρῶτα, πρῶτα ἐγκαταστάσεις τεραστίων ἀγωγῶν καὶ κατασκευὴ μεγάλων δρόμων καὶ μόνον ἀργότερα ἀκολουθοῦν τὰ δικαιώματα τῶν ἰθαγενῶν, τοῦ τμήματος ἐκείνου τοῦ πληθυσμοῦ ποὺ φαίνεται ὅτι δὲν ἔχει δικαίωμα οὔτε νὰ μνημονεύεται.

Στὴν συνέλευση ὅμως γιὰ τὸ χάμπιτατ, ὑπάρχουν καὶ ἀντίθετες γνῶμες, ἰδιαίτερα στὸ Φόρουμ, ποὺ ὀργανώθηκε παράλληλα ἀπὸ τοὺς ἐκπροσώπους διαφόρων κυβερνήσεων καὶ ἀπὸ ὁποῖο συμμετέχουν 5.000 περίπου ἐκπρόσωποι, μελετητὲς ἢ καὶ ἀντιπρόσωποι ἰδιωτικῶν ὀργανισμῶν, ἀντιμετωπίζουν τὸ πρόβλημα τοῦ χάμπιτατ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς θέσεις τῶν κυβερνήσεών τους.

Στὸ Φόρουμ, μὲ θέμα τὸ χάμπιτατ ποὺ ὀργανώθηκε στὴν Τζέρικο Μπήτς καὶ ὅπου ἐξασφαλίστηκε ἕνας χῶρος γιὰ συζητήσεις, διαλέξεις καὶ ἐκθέσεις τὸ κίνημα τῶν Ἰνδιάνων τοῦ Καναδᾶ εἶναι πολὺ ἰσχυρό. Μὲ μιὰ ἐντυπωσιακὴ σειρὰ ἀπὸ χαρτογραφίες ποὺ ὁ πρωθυπουργὸς ἴσως ποτὲ δὲν ἐπιθύμησε νὰ δῆ, ἀφήγοῦνται μερικὲς ἀπλὲς καὶ μορφωτικὲς ἱστορίες.

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ

Ἂς ἀρχίσουμε ἀπὸ τοὺς Ἰνοῦιτ Ταπιρσάτ τοῦ Καναδᾶ. Εἶναι 18.500 ἄτομα ποὺ κατοικοῦν στὸ βορειότερο ἄκρο τῆς χώρας ἄνθρωποι ποὺ θὰ τοὺς συγχέαμε μὲ τοὺς Λάπωνες ἐπειδὴ ζοῦν ἀνάμεσα σὲ πάγους καὶ ἀσχολοῦνται μὲ τοὺς ταράνδους καὶ μὲ τὸ ψάρεμα. Δὲν ἔχουν τὰ δικά τους χαρακτηριστικὰ σπίτια, ἐπειδὴ ἡ κυβέρνηση τοὺς στεγάζει σὲ παράγκες, ἔχουν, ὅμως, πανίσχυρο τὸ αἴσθημα τῆς παράδοσης, τοῦ τρόπου κατοικίας, τοῦ τρόπου μόρφωσης καὶ τοῦ τρόπου οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης.

Ὅπως παλιότερα, ἔτσι καὶ τώρα ἡ καναδικὴ κυβέρνηση προσπαθεῖ νὰ ἀφομοιώση τὸν πληθυσμὸ αὐτό, οἱ Ἰου ὅμως, δὲν συμφωνοῦν καθόλου. Ὅσο περισσότερο σκέφτονται τοὺς ὁμοεθνεῖς τους στὴν Φινλανδία καὶ τὴν Σιβηρία, τόσο περισσότερο πιστεύουν ὅτι ἔχουν δίκηο. Τὰ σπίτια τους εἶναι πάντοτε προαρμοσμένα στὰ ὑλικὰ ποὺ τοὺς ἐξασφαλίζει ἡ περιοχὴ καὶ ζοῦν μὲ τὸ κυνήγι καὶ τὸ ψάρεμα. Κτίζουν ἀνέκαθεν σπίτια ἀπὸ πέτρα καὶ χῶμα, ἀπὸ πέτρα καὶ δέρμα, ἀπὸ χιόνι καὶ πάγο, ἀνάλογα μὲ τὶς ἐποχές.

Ἡ καναδικὴ κυβέρνηση, γιὰ νὰ τοὺς ἀκινητοποιήση σὲ μιὰ περιοχή, ἄρχισε νὰ τοὺς παραχωρῆ τὰ φριχτὰ ἐκεῖνα προκατασκευασμένα καὶ μεταφερόμενα σπίτια, ποὺ ἀποτελοῦν τμῆμα τῆς κουλτούρας τοῦ πλαστικοῦ καὶ ὄχι τῶν ταράνδων. Ὁ πληθυσμὸς καὶ ἰδιαίτερα οἱ γέροντες ἔχουν ὑποστῆ τρομερὸ σόκ. μιὰ καὶ ἀναγκάζωνται νὰ ζοῦν μιὰ παράλογη ζωή, μὲ βάση τὴν κοινωνικὴ πρόνοια. Ἂν μπορῆ νὰ γίνη λόγος γιὰ κοινωνικὴ δικαιοσύνη καὶ γιὰ διαφορετικὰ ἐπίπεδα κουλτούρας, ποὺ πρέπει ν' ἀρχίσουμε ἀκριβῶς ἀπ' τὸ σημεῖο αὐτό.

Κυττάζοντας ἀπὸ κοντὰ τὶς ἰνδιάνικες αὐτὲς μειοψηφίες, ἀναρωτιώμαστε μήπως ἡ συνδιάσκεψη αὐτὴ γιὰ τοὺς ἀνθρώπινους οἰκισμοὺς δὲν εἶναι μιὰ προσπάθεια νὰ ἐξασφαλισθῆ ἐπίσημη ἔγκριση γιὰ τὴν κατάργηση τῆς κάθε τοπικῆς αὐτονομίας τῶν μειονοτήτων, στὸ ὄνομα μιᾶς λογικῆς ρύθμισης τῶν οἰκισμῶν. Ἔτσι τὸ ἀντίσκηνο τοῦ Ἰνδιάνου ἢ τὸ σπιτάκι ἀπὸ πάγο, μὲ τὴν παράδοση τοῦ χιλιόχρονου πολιτισμοῦ ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν σημερινὸ χῶρο δραστικὰ περιωρισμένο, δὲν ἔχουν θέση στοὺς κανονισμοὺς ποὺ τὸ τελικὸ ντοκουμέντο τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἑτοιμάζεται νὰ συντάξη, βοηθῶντας ἔτσι τὴν μεγάλη ἑταιρία κατασκευῆς προκατασκευασμένων σπιτιῶν, τὴν Μπουάζ — Κασκάντ, ἡ ὁποία ἀναπτύσσει τὴν δραστηριότητά της στὸ Ἀϊντάχο, ἀκριβῶς στὰ σύνορα μὲ τὴν βρετανικὴ Κολομβία.

Τὰ ἴδια θάσανα ἀντιμετωπίζουν καὶ οἱ Ἰνδιάνοι τῆς βρετανικῆς Κολομβίας ποὺ ἡ καταστροφὴ τῆς κουλτούρας τους ἄρχισε ὅπως ἀποδεικνύει ἡ ἱστορία στὴν δεκαετία 1960—70 ἐνῶ τὶς πρῶτες ἐνέργειες γιὰ τὴν λήψη μέτρων ἔκανε ὁ τότε κυβερνήτης τῆς ἀποικίας Τζαίημς Ντάγκλας.

Σήμερα οἱ προσπάθειες ἀπαλλοτρίωσης τῆς περιοχῆς, ἀκολουθοῦν τὶς οἰκονομικὲς κλίμακες. Τὸ παραδέχεται ἕνας νεαρὸς Ἰνδιάνος ποὺ ἐξηγεῖ τὰ βασικὰ στοιχεῖα τῆς ἐπιχείρησης, ἀναφέροντας τὰ σχετικὰ μὲ τὸν μεγάλο πετρελαιαγωγὸ ποὺ διασχίζει τὰ ἐδάφη τῶν Ἰνδιάνων κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ Νέλσον καθὼς καὶ τὰ σχετικὰ μὲ τὸν μεγάλο αὐτοκινητόδρομο ποὺ ἀφορᾶ πάνω ἀπὸ 100 ἰνδιάνικους οἰκισμούς.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Τὰ ἔργα αὐτά, σύμφωνα μὲ τὴν κυβέρνηση, γίνονται ἐπειδὴ πρέπει νὰ ἐνισχυθοῦν οἱ ἀτλαντικὲς περιοχὲς τοῦ Καναδᾶ, οἱ ὁποῖες βρίσκονται σὲ δεύτερη μοῖρα, μιὰ καὶ τὸ ἐτήσιο κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα ἐλάχιστα ξεπερνάει τὰ 2.000 δολλάρια. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ἀποτελεῖ μακρυνὸ ὄνειρο γιὰ τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία τῶν Ἰνδιάνων.

Ἡ καναδικὴ κυβέρνηση, ἕνα αἰώνα μετὰ τὴν ἀμερικανική, ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξαφανίση σιωπηλὰ ἕναν πολιτισμό, τὰ καταναλωτικὰ ἐπίπεδα τοῦ ὁποίου δὲν ταιριάζουν μὲ τὸ σημερινὸ πρότυπο ἀνάπτυξης καὶ ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν βίαιη κατοχὴ τῶν ἐδαφῶν γιὰ νὰ ἐξασφαλισθοῦν ὀρυχεῖα, νὰ ρυθμισθῆ τὸ ψάρεμα καὶ νὰ ὀργανωθῆ ἡ καλλιέργεια τῶν δασῶν. Τὸ βιβλίο ποὺ ἔγραψαν ὁ Χιοὺ καὶ ἡ Δάρμελ Μάκ Κάλλουμ «Ἡ γῆ αὐτὴ δὲν εἶναι γιὰ πούλημα» καὶ στὸ ὁποῖο περιλαμβάνονται αὐτὰ τὰ θέματα, ἀποτελεῖ ἤδη ἕνα μπέστσέλλερ στὸ Φόρουμ γιὰ τὸ Χάμπιτατ, ἐνῶ ταυτόχρονα εἶναι πασίγνωστη ἡ ἱστορία τῶν 16.000 Ἰνδιάνων καὶ μιγάδων τῆς βορειοδυτικῆς περιοχῆς, οἱ ὁποῖοι ἔχασαν τὰ 450.000 τετραγωνικὰ μίλια τοῦ ἐδάφους τους.

Σὲ ντουκουμέντο ποὺ παρουσίασαν στὸ Φόρουμ οἱ Ἰνδιάνοι Μπράδερχουντ, ὑποστηρίζουν ὅτι δὲν μποροῦν νὰ δεχθοῦν καμμιὰ ἀμοιβὴ σὲ χρῆμα γιὰ τὴ γῆ ποὺ ἀποτελεῖ τὸ πολιτιστικὸ ὑπόστρωμα τοῦ πληθυσμοῦ.

Οἱ περισσότεροι, πάντως, πιστεύουν ὅτι οἱ πολιτιστικὲς ἐκκλήσεις δὲν πρόκειται νὰ ἔχουν σοβαρὲς ἐπιπτώσεις. Οἱ πολυεθνικὲς ἑταιρεῖες καραδοκοῦν καὶ ὅταν κάτω ἀπὸ τοὺς πάγους μυρίζει πετρέλαιο, ἢ κάποιο ἄλλο ὀρυκτό, καμμιὰ πολιτιστικὴ ἀξία δὲν τὴν συγκινεῖ.

Ἔτσι θριαμβεύει ἡ τεχνολογικὴ περιπέτεια, ποὺ ἀποτελεῖ αὐτοσκοπό. Σειρὲς ὁλόκληρες ἀπὸ «ἡλιακὰ σπίτια» ἀνεμόμυλους καὶ εἰδικὲς κατασκευὲς μὲ καθρέφτες καὶ καλύμματα, ὑποθέσεις γιὰ μία «οἰκό—πολη», ὅπου οἱ κυρίες ἀσχολοῦνται μὲ τὴν καλλιέργεια τοῦ κήπου καὶ ὁ μπαμπᾶς τρέφει κοττόπουλα καὶ μετατρέπει τὴν πισίνα σὲ εἰδικὸ καλλιεργητὴ νεροῦ. Καὶ φυσικὰ τὸ κάθε μικροέντυπο ποὺ σοῦ μιλάει γιὰ τὴν ἐξοικονόμηση ἐνεργείας καὶ τὴν ἰσορροπία τοῦ περιβάλλοντος, πρέπει νὰ τὸ πληρώσης τουλάχιστον δύο δολλάρια.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Ἀκολουθώντας τὴν μόδα τῆς ἡλιακῆς ἐνεργείας, τὸ πολυτεχνεῖο τῆς Βιργινίας σκοπεύει νὰ βρῆ διέξοδο στὸ διάστημα, σχεδιάζοντας ἀνθρώπινες ἀποικίες, κάτι ποὺ διασκεδάζει πάρα πολὺ τὰ παιδάκια μιὰ καὶ δὲν μπόρεσαν νὰ ἀνεχτοῦν τοὺς ἐφιάλτες ποὺ παρουσίασε τὸ ἔργο «2.000 Ὀδύσσεια τοῦ διαστήματος». Γίνεται ἡ ἀντίστροφη μέτρηση καὶ βλέπουμε ὅτι μᾶς χωρίζουν μόλις ἕξη χρόνια ἀπὸ τὸ μοιραῖο ἔτος 1982, ὅταν θ' ἀρχίσουν νὰ κατασκευάζωνται οἱ πρῶτες διαστημικὲς κοινότητες. Λιγώτερο τρελλὲς προοπτικὲς γιὰ τὸ μελλοντικὸ χάμπιτατ, προτείνουν οἱ ὑποστηρικτὲς τῆς τεχνολογίας καὶ τῶν ἐναλλακτικῶν πηγῶν ἐνεργείας. Ἐναλλακτικὲς πηγὲς ἐνέργειας σημαίνει καὶ ἐναλλακτικὲς ἀνθρώπινες ἐγκαταστάσεις.

Οἱ πονηροὶ Δυτικοὶ γελοῦσαν πάντοτε ὅταν ἄκουγαν πὼς οἱ Κινέζοι ἐφάρμοζαν τὴν ἀποκέντρωση γιὰ νὰ περιορίσουν τὴν κατανάλωση ἐνέργειας, ἐνῶ ταυτόχρονα μὲ τὴν συνδιοίκηση τῶν ἀνθρωπίνων οἰκισμῶν ἀκόπευαν νὰ μειώσουν καὶ τοὺς ἀστικοὺς πειρασμούς, ποὺ ἀναπτύσσονται εὐκολώτερα μεταξὺ τῶν βιομηχανικῶν ἐργατῶν τῶν πόλεων. Σήμερα οἱ ἀπόψεις αὐτὲς ἐπαναλαμβάνονται στὸ Φόρουμ, ὁπωσδήποτε ὅμως δὲν συνοδεύονται ἀπὸ ξεκάθαρη καὶ σωστὴ πολιτικὴ ἀνάλυση.

Δέκα τουλάχιστον ἐκπρόσωποι κυρίως ἀπὸ τὶς ΗΠΑ, προτείνουν λύσεις μὲ βάση τὴν χρησιμοποίηση τοῦ ἥλιου, τοῦ ἀέρα καὶ τῆς θάλασσας. Στὴν οὐσία ξαναπαρουσιάζουν ἀπόψεις ποὺ εἶναι γνωστὲς ἀπὸ καιρό, τὶς ὁποῖες γνωρίζουν οἱ ἐπιστήμονες ἀλλὰ μέχρι τώρα κανεὶς δὲν σκέφτηκε νὰ ἐφαρμόση.

Οἱ λόγοι εἶναι ἀρκετὰ ξεκάθαροι. Ἡ λύση τοῦ πετρελαίου ἀπαιτεῖ μιὰ κεντρικὴ διοίκηση καὶ ἡ ἐνέργεια θὰ ρυθμίζεται ἀπὸ ἐλάχιστα κέντρα, ἐνῶ ὁ μικρότερες ἐναλλακτικὲς λύσεις ἀπαιτοῦν πραγματικὴ ἀποκέντρωση τῆς ἐξουσίας καὶ τῶν ἀποφάσεων.

Στὴν διάρκεια τῶν τελευταίων χρόνων, ἔχουν γίνει ἀρκετὲς τεχνικοεπιστημονικὲς πρόοδοι καὶ στὸ Φόρουμ τοῦ Βανκοῦβερ τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἀποδείχτηκε: Γλυκὸ νερὸ στὰ σπίτια ποὺ ζεσταίνεται μὲ τὴν ἡλιακὴ ἐνέργεια, νέοι κινητῆρες ποὺ χρησιμοποιοῦν τὸν ἄνεμο καὶ ποὺ ἀποτελοῦνται ἀπὸ λεπτὰ φύλλα ἀτσαλιοῦ, τὰ ὁποῖα θέτουν σὲ κίνηση ἕναν κάθετο ἄξονα. Ἕνα ἁπλὸ τεχνολογικὸ μοτίβο κινεζικῆς καταγωγῆς.

Αὐτὸ πάντως ποὺ ἔχει σημασία δὲν εἶναι νὰ δοκιμασθοῦν οἱ κινητῆρες αὐτοὶ στὸ πανεπιστήμιο τῆς Ἀριζόνα ἢ τῆς Κολούμπια, ἀλλὰ στὶς χῶρες ποὺ σήμερα ἀναπτύσσονται καὶ ποὺ θὰ πρέπει νὰ υἱοθετήσουν τὶς τεχνολογίες αὐτές, μὲ βάση τὶς ἴδιες τους τὶς δυνάμεις.

Διαφορετικά, ὅλα θὰ ὁδηγήσουν στὴν ἀποτυχία ἢ σὲ ἕνα ἐπίπεδο προσκοπικῆς πρωτοβουλίας, χωρὶς κατάλληλη πολιτικὴ ἀνάλυση. Οἱ ἐναλλακτικὲς πηγὲς ἐνέργειας ἔχουν κάποιο νόημα μόνον ἂν χρησιμοποιηθοῦν γιὰ «τὸν λαό», διαφορετικὰ παραμένουν ἐφευρέσεις ποὺ πέφτουν μὲ ἀλεξίπτωτο καὶ μὲ πατερναλιστικὴ μορφή, δημιουργήματα τῶν νέων ἀποικιοκρατῶν ποὺ ἐκμεταλλεύονται τὴν τεχνολογικὴ ἐναλλακτικὴ λύση.

ΟΙ ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Οἱ συζητήσεις στὸ Βανκοῦβερ κυμαίνονται μεταξὺ τῶν δύο ἄκρων: ἀπὸ τὶς μικρὲς μηχανὲς ποὺ κινοῦνται μὲ τὸν ἥλιο ἢ μὲ τὴν ἡλιακὴ ἐνέργεια, φτάνουμε μέχρι τὴν πυρηνικὴ ἐνέργεια, ποὺ δημιουργεῖ πολιτικὴ ἐξάρτηση ἀπὸ τὶς λίγες περιοχὲς πρώτης ὕλης (τοῦ οὐρανίου).

Οἱ μεγάλες θερμοπυρηνικὲς ἐγκαταστάσεις, συνεπάγονται καὶ μεγάλες ἀνθρώπινες πολυπολιτεῖες. Πολὺ σωστὰ λοιπόν, τὸ πρόβλημα ἀποτελεῖ τὸ ἐπίκεντρο τῶν συζητήσεων στὸ Φόρουμ. Ὑπάρχουν, ὅμως, καὶ ἄνθρωποι ποὺ ζητᾶνε τὴν κατάργηση τῶν θερμοπυρηνικῶν προγραμμάτων, ἐπειδὴ τὰ θεωροῦν ἀντίθετα στὰ οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ συμφέροντα ὁλόκληρης τῆς ἀνθρωπότητας. Βέβαια, ὁ γενικὸς πίνακας ἐμφανίζεται πολύπλοκος καὶ συγκεχυμένος. Μᾶς περιβάλλουν μεγάλες φυσικὲς δυγάμεις ποὺ θὰ μποροῦσαμε ἀπὸ τεχνολογικὴ ἄποψη, νὰ ἐκμεταλλευτοῦμε καὶ οἱ ὁποῖες θὰ μποροῦσαν νὰ ἐπηρεάσουν ἀποφασιστικὰ τὴν δημιουργία ἑνὸς διαφορετικοῦ κοινωνικοῦ προτύπου καὶ διαφορετικῶν ἀνθρωπίνων οἰκισμῶν.

Δυστυχῶς, δὲν ὑπάρχει σήμερα ἕνα πρότυπο στὸ ὁποῖο θὰ μποροῦσαμε νὰ ἀναφερθοῦμε, πρότυπο μιᾶς κοινωνίας βιομηχανικῆς καὶ τεχνολογικῆς, μὲ καινούργιο χαρακτῆρα καὶ ἡ ὁποία θὰ μποροῦσε νὰ γεννηθῆ ἀπὸ τὰ χαλάσματα καὶ τὴν ἀταξία τῆς σημερινῆς παλαιοτεχνικῆς κοινωνίας. Σὲ μιὰ νεοτεχνικὴ κοινωνία, θὰ πρέπει νὰ ὑπάρχουν διαφορετικὰ εἴδη γιὰ κατασκευή, ἐπειδὴ θὰ χρησιμοποιοῦνται διαφορετικὲς πηγὲς ἐνέργειας καὶ ἐπειδὴ θὰ πρέπει νὰ εἶναι περισσότερο δίκαιες οἱ οἰκονομικὲς σχέσεις μὲ τὸν τρίτο κόσμο. Ἡ διαρκὴς ἐπανάσταση ποὺ ἔχει τὸν τίτλο «Ἐνέργεια—οἰκονομία — οἰκολογία» μπορεῖ πάντοτε νὰ γίνη, ἐπειδὴ πάντοτε στὴν διάρκεια τῆς ἱστορίας, ἀλλάζουν τὰ πράγματα μὲ βάση τὰ ὁποῖα ἱκανοποιοῦνται οἱ ἀνάγκες κατοικίας, τροφῆς, μόρφωσης καὶ χρησιμοποίησης. Ἡ φύση ἀποτελεῖ ἕνα τεράστιο ἀπόθεμα καὶ ὅπως εἶπε ὁ Μάρξ, εἶναι ἡ μόνη πηγὴ κάθε ἀξίας χρήσης. Ὁ κόσμος ποὺ μᾶς περιβάλλει, ἂν χρησιμοποιηθῆ μὲ τρόπο κοινωνικὰ σωστό, προσφέρει χῶρο γιὰ ἀνθρώπινους οἰκισμοὺς καὶ διατήρηση τοῦ τοίου, προσφέρει πρῶτες ὕλες γιὰ τὴν δημιουργία ἐνεργείας. Θὰ πρέπει νὰ ξανακάνουμε πολλοὺς ἀπὸ τοὺς λογαριασμοὺς ποὺ ἀποδείχτηκαν λανθασμένοι καὶ θὰ ἔχουμε μεγάλες ἐκπλήθεις. Συνειδητὰ ἢ ἀσυναίσθητα ἡ ἀνάλυση τοῦ χαμπιτάτ, μᾶς ὁδηγεῖ στὴν καταπολέμηση τῶν βαθυτέρων αἰτιῶν τοῦ καπιταλισμοῦ, ἀκόμη καὶ στὸν ἴδιο τὸν λόγο τῆς ὑπαρξής του.

Τὸ χάμπιτατ εἶναι κόκκινο, ὁ πωσδήποτε ὅμως στὸ Βανκοῦβερ δὲν τὸ ξέρουν.

Οἱ συνταξιοῦχοι τοῦ ΙΚΑ ζητοῦν αὔξηση ἰατρείων

Πρὸς τὸν Διοικητικὴν τοῦ ΙΚΑ κ. Ἀνδρ. Κυριακόπουλον ὑπεβλήθη τὸ κάτωθι ὑπόμνημα τοῦ Συλλόγου συνταξιούχων ΙΚΑ Πατρῶν «Ἡ ἀναγέννησις».

Κύριε Διοικητά,

Σᾶς παρακαλοῦμε νὰ ἐπέμβητε γιὰ νὰ λυθῆ ἕνα τεράστιο πρόβλημα γιὰ μᾶς τοὺς συνταξιούχους στὴν πόλη μας. Ἀπὸ ἕνα μήνα καὶ πλέον στὰ Κεντρικὰ Ἰατρεῖα καὶ στὰ δύο συνοικιακὰ τοῦ ΙΚΑ Πατρῶν δὲν ὑπάρχει δερματολόγος γιατρός. Τὶς συνέπειες ποὺ ἔχει γιὰ ἐμᾶς νομίζουμε ὅτι εἶναι περιττὸ νὰ τὶς ἀναφέρουμε.

Κύριε Διοικητά.

Τὸν Αὔγουστο τοῦ 1975 ἐπισκεφθήκατε τὴν πόλη μας. Στὸ ΙΚΑ Πατρῶν σᾶς ἐπεσκέφθη ἡ Διοίκησις τοῦ Συλλόγου τῶν συνταξιούχων τοῦ ΙΚΑ καὶ σᾶς ἔθεσε ὡρισμένα ἀπὸ τὰ θέματα ποὺ ἀπασχολοῦν τοὺς συνταξιούχους τῶν Πατρῶν καὶ μᾶς ὑποσχεθήκατε ὅτι θὰ ἐπεκταθῆ μέχρι τὸν Μάρτιο τοῦ 1976 στὴν πόλη μας ὁ κατ' ἐπιλογὴ γιατρὸς γιὰ τοὺς ἀσφαλισμένους στὸ Ἵδρυμα. Μέχρι τώρα ἀπὸ τὴν προθεσμία ποὺ προσδιορίσατε πέρασε ὁ διπλάσιος χρόνος καὶ δὲν φαίνεται νὰ ἔχη σημειωθῆ καμμία πρόοδος. Ἀνανεώνομε τὸ δίκαιο αἴτημά μας καὶ περιμένουμε τὴν ἐπίλυση τοῦ προβλήματος.

Στὴν ἴδια σύσκεψή μας στὸ πρόβλημα ποὺ θέσαμε γιὰ τὴν αὔξηση τῶν Περιφερειακῶν Ἰατρείων ἀπὸ δύο σὲ τέσσαρα υἱοθετήσατε τὴν δικαία πρότασή μας, γιατὶ ἔτσι θὰ ἀποφύγωμε τὸν συνωστισμὸ στὰ Κεντρικὰ Ἰατρεῖα πρῶτον καὶ δεύτερον τὸ πιὸ οὐσιαστικὸ γιὰ μᾶς τοὺς συνταξιούχους θὰ ἀποφεύγουμε τὴν μεγάλη μετακίνηση ποὺ μᾶς εἶναι πάρα πολὺ δύσκολη λόγω ἡλικίας καὶ ὑγείας καθὼς θὰ ἀποφύγουμε τὰ εἰσιτήρια στὰ λεωφορεῖα, γιατὶ ὅτως προαναφέραμε ἡ σύνταξή μας δὲν ἔνει περιθώρια γιὰ ἄλλου εἴδους ἔξοδα.

Μετὰ τιμῆς
Ὁ πρόεδρος
ΧΑΡ. ΦΟΝΣ

Ὁ γεν. γραμματεὺς
ΠΕΤΡ. ΚΟΜΜΑΤΑΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ
ΒΟΤΣΗ 42
ΜΕΤΑΞΥ ΚΟΡΙΝΘΟΥ & ΜΑΙΖΩΝΟΣ
ΚΩΝ. ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΣ

ΝΕΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΣΑ

Ἐπίδειξη σωληνωτοῦ τραίνου σὲ κέντρο πυρηνικῶν ἐρευνῶν

ΣΤΗΝ ΚΑΡΛΣΡΟΥΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΚΑΡΛΣΡΟΥΗ. Στὸ χῶρο τοῦ κέντρου πυρηνικῶν ἐρευνῶν στὴν Καρλσρούη, ἑξακόσιοι εἰδήμονες ἀπ' ὅλον τὸν κόσμο παρακολούθησαν τὴν πρώτη δημοσία ἐπίδειξη ἑνὸς νέου σωληνωτοῦ σιδηροδρόμου. Τὸ σύστημα αὐτὸ ποὺ ἀνέπτυξε τὸ ἰνστιτοῦτο τεχνικῆς προωθήσεως στὸ πανεπιστήμιο τῆς Καρλσρούης, εἶναι δυνατὸν νὰ προκαλέση ἐπανάσταση στὸν τομέα μεταφορᾶς ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου καθηγητὴς Μπάκε διευκρίνησε ὅτι θεωρητικῶς εἶναι δυνατὸν παρόμοιοι σιδηρόδρομοι μὲ σωληνώσεις ὅταν τοποθετοῦνται ὑπογείως, ν' ἀναπτύξουν ταχύτητα ὡς 6.000 χιλιόμετρα τὴν ὥρα μὲ μικρὴ σχετικῶς χρησιμοποίηση ἐνέργειας, δεδομένου ὅτι μὲ τὴν γωγὴ ἑνὸς μερικοῦ κενοῦ σωλῆνες, μειώνεται αἰσθητὰ τίστηση ἀέρος.

Στὸ χῶρο δοκιμῶν τοῦ κέντρου πυρηνικῶν ἐρευνῶν κινοῦνται μιὰ κυκλικὴ πορεία μήκους μέτρων τρία ἠλεκτρικὰ τραίνα σωλῆνες ἀπὸ τσιμέντο μὲ διάμετρο τὴν ὥρα (Στὴ φωτογραφία τὸ σύστημα κινήσεως κοντέηνερ γιὰ μεταφορές). Τὰ τραῖνα κινοῦνται σὲ εὐθεῖες γραμμές, περνοῦν ἀπὸ στενὲς σήραγγες ἀπὸ ἀνήφορο καὶ ἀπὸ δελφίνια δηροτροχιῶν, σταματοῦν δεύτερη πόσταση ἀσφαλείας μὲ ἀπότομη ρευματικὴ ὥθηση.

Θὰ στερέψη ἡ ἐνέργεια ἀπὸ πετρέλαιο-ἄνθρακα-γκάζι

Ἡ Δυτικὴ Γερμανία προγραμματίζει χρησιμοποίηση τῆς πυρηνικῆς ἐνεργείας

ΕΣΣΕΝ. Εἰδικοὶ ἔχουν ὑπολογίσει ὅτι: Ἡ ἐνέργεια ἀπὸ μερικὲς πηγές—πετρέλαιο, ἄνθρακα, φωταέριο— σὲ λίγο θὰ στερέψει. Ἀκόμα μόνο γιὰ μιὰ ἑκατονταετία μόλις ἐπαρκοῦν αὐτὲς γιὰ νὰ ἐφοδιάζουν ἕναν περίπου τριπλάσιο πληθυσμὸ τῆς γῆς σὲ ρεῦμα. Μιὰ ἄλλη πηγὴ θὰ «πηγάζει» ἀκόμα γιὰ δυὸ χιλιάδες χρόνια—Οὐράνιο γιὰ ταχύτατος ἀντιδραστῆρες, μὲ τοὺς ὁποίους περισσότερα ἐργοστάσια ἤδη λειτουργοῦν. Καὶ ἡ ροπὴ γιὰ συνεχῶς περισσότερα ἀτμοηλεκτρικὰ ἐργοστάσια σ' ὅλον τὸν κόσμο, ἔχει σὰν ἀκόλουθη συνέπεια σκέψεις καὶ σχέδια ἐνεργειακῆς πολιτικῆς. Πυρηνικὴ ἐνέργεια καὶ ἄνθρακας πρέπει— ἔτσι ἀπεφάσισε ἡ Γερμανικὴ Βουλή —νὰ εἶναι τὰ δυὸ στηρίγματα τῆς μελλοντικῆς προμηθείας ἐνέργειας τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας. Ἡ συμμετοχὴ τοῦ πετρελαίου πρέπει ἑκτὸς τῶν ἄλλων μέχρι τὸ 1985, ἀπὸ 40 μέχρι 45 τοῖς ἑκατὸ τῆς ἐνεργειακῆς κατανάλωσης νὰ ὑποχωρήσει πρὸς ὄφελος ἄλλων. Κατὰ πρῶτον ἐν τῷ μεταξὺ ταξινομοῦνται ἄνθρακας, ἀέριο, πετρέλαιο καὶ ὑδροηλεκτρικὰ ἐργοστάσια στὴν ἴδια ἀξιολογικὴ σειρὰ μὲ τοὺς πυρηνικοὺς ἀντιδραστῆρες. Ἡ Ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία τῆς Γερμανίας κατασκευάζει ὅλες αὐτὲς τὶς ποικιλόμορφες γιγαντιαῖες ἐγκαταστάσεις καὶ τὶς ἐξάγει ἐπίσης, ἐπειδὴ χωρὶς ἠλεκτρικὸ ρεῦμα θὰ ἐξαφανισθῆ ἡ ἀνθρωπότητα. Ἀλλὰ πῶς λειτουργοῦν τὰ ἠλεκτρικὰ ἐργοστάσια — ἀνεξάρτητα μὲ ποιὸ τρόπο;

Κοινὸ σημεῖο ἔχουν ὅλα αὐτὰ τὰ θαυμάσια τεχνικὰ ἔργα:

Αὐτὰ παράγουν ρεῦμα καὶ τὸ διοχετεύουν ἐν συνεχείᾳ διὰ μέσου καλωδίων σὲ κατοικίες καὶ βιομηχανίες, σὲ ὁδικὰ φανάρια καὶ πολλῶν τόννων βαρύτατα τραῖνα, σὲ ἐυριστικὲς μηχανὲς καὶ ραδιόφωνα, στὸ τηλέφωνα καὶ στὶς συσκευὲς τηλεοράσεων Ἕνα παράδειγμα γιὰ τὶς διαστάσεις